

Dat dorp bestaat niet meer

1. Het zal onze tijd wel duren

't Zal onze tijd wel duren.
We houden het wel droog.
Soms trekt een bommenwerper
zijn strepen ginds, heel hoog.
Soms giert er langs de dorpsweg
een motorordonance.
Als het zo even voortduurt,
dan ontspringen wij de dans.

't Zal onze tijd wel duren.
En komt de "Grüne" langs
op jacht naar onze "männer",
wordt dat een schrale vangst;
de mulder heeft zijn wiken
op stand van onraad staan,
dus is meteen het manvolk
de bossen in gegaan.

't Zal onze tijd wel duren.
We komen niks tekort:
we hebben altijd stiekem
wat slachtwerk op ons bord.
Tabak groeit naast de spruitjes,
en strikken in de rog.
En als je iets tekort komt
zijn er ook de bonnen nog.

't Zal onze tijd wel duren.
Loopt straks de oorlog af,
gaan wij het dan wel merken?
't Is hier zo achteraf.
Hier valt niets te verdedigen
tegen de Churchilltanks.
Staan wij wel op de kaarten
van die Tommies en die Yanks?

2. Generaal Shakespeare

3. Het dorp houdt de adem in

De oorlog waait onze kant op.
In mangat, in greppel en sloot
daar liggen soldaten te wachten
doodsbang voor de eerste stoot.

De oorlog duurt nu al vier jaren.
Maar is dit dan pas het begin?
De oorlog waait onze kant op.
Het dorp houdt de adem al in.

De oorlog waait onze kant op.
De hoofdwegen zijn geblokkeerd.
Dus komt langs een zijweg
't monster,
dat alles vertrapt en verteert.

We hebben nog niet veel geleden.
We zijn er niet echt op bedacht.
De oorlog waait onze kant op,
hoe snel komt ie,
met wat voor kracht?

De oorlog waait onze kant op.
En 's nachts in het slaaploze uur
hoor je 't schieten, dat nadert
en zie je de gloed van 't vuur.

Wie sluipt er in 't donker rond het
huis?
Is het de Mof nog of de Tommie al?
Wie sluipt er in 't donker rond het
huis?

Wie scharrelt in de keuken rond?
Steelt hij ons brood of brengt hij
chocola?
Wie scharrelt in de keuken rond?

Wie morrelt in de kelder aan de
deur?
Komt hij ons dreigen of bevrijdt hij
ons?
Wie morrelt in de kelder aan de
deur?

4. Kindergarten Venlo

5. Heraus! Heraus!

We hadden het gezien op foto's,
op foto's in de Illustratie.
Dat was negentienzestien.
Wie had ons toen gedacht,
dat wij ooit zo verloren
langs de wegen zouden lopen?
Op weg naar een bestemming
waar we niet worden verwacht.

De weg die gaat nu steeds maar
verder: ja weg van huis,
weg van de hoeve.
En telkens, als je omkijkt,
is dat plekje verder weg,
waar je je veilig voelde
en beschermd tegen de oorlog.
Per stap komen we dieper
in de oorlogshel terecht.

De kinderen blijven vragen,
en alle ouders blijven zwijgen.
En elke stap vooruit wordt nu
gezet met tegenzin.
Wanneer er in de velden
zand opspuit door de granaten
gooit iedereen zijn last neer
en duikt vlug de sloten in.

Maar als dan de kanonnen zwijgen,
dan kruipen wij weer uit de sloten.
Weer tillen wij de zakken
En de kinderen van de grond.
We hadden het gezien op foto's
in de Illustratie.
Nu lopen wij hier zelf verloren
in zo'n foto rond.

6. De dood in het bos

7. Lied van de vernietiging

Vijf maanden stond 't gewas op 't
land.
De regen zorgde voor de groei,
de zon voor 't langzame rijpen.

Vijf maanden stond 't gewas op 't
land.
Toen werd ze omgeploegd.
Twee rupsbanden van roestend staal
die trokken de aarde open
en verpletterden de halmen.
Twee rupsbanden van roestend
staal.
Het was de kortste weg.

Al vijftig jaar stond daar dat huis.
Gaf al die tijd gastvrij een plaats
aan wie er in wou wonen.
Al vijftig jaar stond daar dat huis.
Het heeft vijf uur gebrand.
Een brandbom viel er door het dak
en boorde zich diep in het huis,
voordat hij explodeerde.
Een brandbom viel er door het dak.
Het huis ligt nu in as.

De oude eik – driehonderd jaar.
Gaf vogels steeds een rustig nest
en schaduw aan de mensen.
De oude eik – driehonderd jaar.
Nu is ze omgezaagd.
Een luitenant van twintig jaar,
die zijn geschut daar plaatsen wou.
De boom stond in de weg.

De oorlog neemt de kortste weg.
Vertrapt al wat hij tegenkomt.
Loop hem niet voor de voeten.
De oorlog neemt de kortste weg.
Niets dat hem tegenhoudt.
Wat voor de vrede waarde heeft,
is voor de oorlog nutteloos.
Het maakt hem eerder razend.
Wat voor de vrede waarde heeft,
hij zet de laars erop.

8. Venray in vlammen

Daar loopt de Loobeek door het land.
Hoor je het water zingen?
Als je een flinke aanloop neemt,
kun je erover springen.

Een leger moest over die stroom
om Venray te bereiken.
't Helder water kleurde rood
en wiegde zacht de lijken.

De vijand had de oevers vol
geplant met kleine potten.
En als je er dan op ging staan.
Het vlees sloeg van je botten.

De tanks, die met hun zware jas
van staal onkwetsbaar leken,
die zakten in de modder weg
en bleven weerloos steken.

De regen viel met bakken neer
en vulden voor en kuilen.
Vanuit de bosrand spoot het lood.
Waar kon je ergens schuilen?

Een sterke stroom van jeeps en
tanks,
die hield de Loobeek tegen.
Zo vonden honderden de dood
in slijk en bloed en regen.

Daar loopt de Loobeek door het land.
Hoor je het water zingen?
Als je een flinke aanloop neemt,
kun je erover springen.

9. Terug naar huis

10. Dagboeknotities

11. Weer langs de weg

Morgen gaan we terug naar huis.
Aardappels met watersaus.
Lange haren vol met luis.
Een blauwe en een rode kous.
Morgen gaan we terug naar huis.

Morgen gaan we terug naar huis.
Aardappels met watersaus.
Lange haren vol met luis.
Een blauwe en een rode kous.
Morgen gaan we terug naar huis.

't Heeft de langste tijd geduurd.
Alle deftigheid is zoek.
Stank houdt anderen uit de buurt.
Aan mijn lijf meer gat dan broek.
Morgen gaan we terug naar huis.

Ik heb mijn spullen al gepakt
en daar was ik vlug mee klaar:
'n vuile jas, een oude klak
en die zak met vodden daar.
Morgen gaan we terug naar huis.

Morgen gaan we terug naar huis.
Aardappels met watersaus.
Lange haren vol met luis.
Een blauwe en een rode kous.
Morgen gaan we terug naar huis.

En daar vind ik van ons huis
slechts de plek
waar 't heeft gestaan.
Puin en brandhout, as en gruis.
Waarom ik toch terug wil gaan....?
Morgen gaan we terug naar huis.

Morgen gaan we terug naar huis.
Aardappels met watersaus.
Lange haren vol met luis.
Een blauwe en een rode kous.
Morgen gaan we terug naar huis.

12. De puzzel van je eigen leven

13. Kerstmis in een kippenhok

Kerstmis in het kippenhok.
Buiten staat een denneboom.
'n Potje met petroleum
zorgt voor 't licht en voor de droom.

Kerstmis in het kippenhok.
Buiten ligt een sneeuwtapijt.
Al ons goed staat in dit hok:
al het andere zijn we kwijt.

Kerstmis in het kippenhok.
Kachelhout is nat en rookt.
Zo'n klein kot is wel vlug warm
als je flink de kachel pookt.

Kerstmis in het kippenhok.
't Ziet er van sigaretten blauw.
Kaarten of we zingen van
't kindje Jezus in de kou.

Kerstmis in het kippenhok.
Je kunt je kont niet keren maar:
we waren elkaar kwijt geraakt:
nu zijn we dichterbij elkaar.

14. Waar moeten we beginnen?

Als de winter oud is
en jij met een warme jas,
pluimen blazend door de kale velden
gaat,
kun je dan geloven
dat over een maand of vier
op die harde grond
't gewas al tot je schouders staat?

't Dode hout vormt knoppen.
De harde zandgrond breekt,
als een tere kiem haar groene kop op
steekt.
En dat nieuwe leven geeft het
sterven zin.
Zo is vaak het einde weer een nieuw
begin.

Als je denkt, dat Overloon
zo'n kale akker is, waar tussen het
puin het leven weinig kansen heeft,
zal je nog verrast zijn
als de prille vrede
ook aan dit dode dorp
weer nieuwe levenskansen geeft.

't Dode hout vormt knoppen.
De harde zandgrond breekt,
als een tere kiem haar groene kop op
steekt.
En dat nieuwe leven geeft het
sterven zin.
Zo is vaak het einde weer een nieuw
begin.

Och, je kunt een mens veel afnemen:
vertrap zijn hof,
Jaag hem uit zijn dorp
en maak een puinhoop van zijn huis.
Maar als je hem dan met rust laat ,
dan bouwt ie toch opnieuw
voor zich en de zijnen weer aan
een eigen veilig thuis.

't Dode hout vormt knoppen.
De harde zandgrond breekt,
als een tere kiem haar groene kop op
steekt.
En dat nieuwe leven geeft het
sterven zin.
Zo is vaak het einde weer een nieuw
begin.

15. De engelen van Overloon

Wij spelen niet meer,
wij leren niet meer.
Blijven altijd even groot.

Wij praten niet meer,
wij leren niet meer.
Wij zijn stil, want wij zijn dood.

We staan achter glas,
op schouw of op kast,
keurig in ons goede goed.

't Spel in het gras
'n knal en er was
vuur en hitte, rook en bloed.

De droom van een vriend:
hij kan ons soms zien.
Hij is nu een oude man.

Hij telde tot tien.
"Niet weg? Dan gezien!"
Keek en zag alleen de vlam.

16. Dat dorp bestaat niet meer